

Spremembe za lastnike malih sončnih elektrarn

Ponedeljek, 4. 8. 2014

3

Nataša Bucik Ozebek

V Združenju slovenske fotovoltaike bi gradnjo malih sončnih elektrarn spodbudili z uvedbo sistema net meteringa, po katerem bi gospodinjstva na strehah hiš energijo proizvajala skorajda izključno za lastne potrebe.

V Združenju slovenske fotovoltaike se po zamrtju gradenj sončnih elektrarn z ministrstvom za infrastrukturo in prostor pogovarjajo o spremembi zakonodaje na področju obnovljivih virov energije. Med drugim se zavzemajo za to, da upokojevcem ob proizvodnji zelene električne energije ne bi bili kaznovani z odvzemom pokojnine in da bi bili lastniki malih sončnih elektrarn oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje. Ti so jih doslej na leto stali skoraj 800 evrov in ob elektrarni z le nekaj kilovati moči celo preseglji prihodke elektrarne. To naj bi dosegli z uvedbo sistema net meteringa ali neto meritev in obračuna proizvedene energije. V praksi to pomeni, da bi večino proizvedene energije porabila gospodinjstva sama. Dnevne presežke bi z distributerjem zamenjala za nočno porabo energije, le morebitne skupne presežke (če bi tako želela) pa prodajala naprej v električno omrežje. Lastniki v zameno za te privilegije ne bi več dobivali državnih subvencij, naložba pa bi se jim povrnila s tem, ko jim ne bi bilo treba več plačevati računov za električno energijo.

Naložbe v gradnjo samooskrbnih elektrarn med drugim ovira zahteva, da mora lastnik elektrarne za to registrirati dejavnost – pridobiti status samostojnega podjetnika ali odpreti podjetje, upokojevcem pa so zaradi tega ostali brez pokojnine.

Finančno sprejemljivo tudi brez državnih podpor

S tem želijo v združenju znova oživiti trg fotovoltaike, spodbuditi gradnjo malih sončnih elektrarn za samooskrbo gospodinjstev in slednje znova narediti finančno sprejemljive tudi brez vsakršnih državnih podpor, zagotovljenih odkupnih cen in subvencij, ki jih je država že tako ali tako zmanjšala na minimum, razmišlja pa tudi o njihovi popolni ukinitvi.

Danes lastniki malih elektrarn, ki se želijo vključiti v državno shemo podpore za odkup električne energije, proizvedene elektrike ne morejo neposredno uporabljati za lastne potrebe – najprej jo morajo prodati v omrežje, nato pa od distributerjev električne energije skupaj s taksami in davki kupiti nazaj. Naložbe v gradnjo samooskrbnih elektrarn zdaj ovira tudi zahteva, da mora lastnik elektrarne za to registrirati dejavnost – odpreti status samostojnega podjetnika ali podjetje, upokojevcem pa so zaradi tega ostali brez pokojnine. Sekretar Združenja slovenske fotovoltaike **Matej Guštin** je prepričan, da bi prav s preprostim sistemom net meteringa rešili veliko zapletenih administrativnih ovir, s katerimi se zdaj soočajo investitorji. »Net metering v svetu ni novost, zelo razširjen je v Združenih državah Amerike, v Evropi pa ga že uporabljajo na Danskem, Nizozemskem in v Belgiji,« pojasnjuje in dodaja, da je namenjen fizičnim osebam in ne velikim investitorjem in podjet-

jem, ki postavljajo večje elektrarne. Za zdaj se jim zdi bolj smiselno podpirati domače lastnike in gradnjo manjših elektrarn, ki jim je trenutna zakonodaja najmanj naklonjena, večje pa največkrat gradijo tujci s tujim kapitalom in materialom, in zato se tudi subvencije države posledično stekajo v tujino. »Državi se ni treba bati, da bi morala podpirati celotni trg fotovoltaike in za to odšteti veliko denarja, rešitev je namenjena samo fizičnim osebam,« pojasnjuje Guštin.

Pomisleki med elektrodistributerji

Pomislike ob tem imajo električni distributerji, pri katerih bi lastniki samooskrbnih sončnih elektrarn kupovali manj ali nič električne energije. A Guštin je prepričan, da strah ni upravičen. Izplačalo bi se jim tako finančno kot tehnično, je prepričan. Največ pa bi pridobili lastniki, ki bi zmogljivost sončne elektrarne na hiši čim bolj prilagodili svojim potrebam po energiji. Ti bi se lahko odpovedali

plačilu morebitnega presežka proizvedene energije (ki bi bil seveda ob optimalnih zmogljivostih majhen), s tem pa bi se izognili tudi vsem administrativnim in finančnim zagatam: odpadlo bi obračunavanje in plačevanje davka na dodano vrednost, ne bi jim bilo treba voditi računovodstva, ne nazadnje pa s tem, ko od prodaje elektrike ne bi zaslužili nič, tudi ne bi vplivali na socialni status družine in s tem na višino položnic za vrtec, na višino štipendij in odvzeme pokojnin.

Ministrstvo razmišlja o ukinitvi podpor

Na ministrstvu za infrastrukturo in prostor potrjujejo, da razmišljajo in pripravljajo akte, ki bi olajšali nameščanje malih naprav za izkoriščanje obnovljivih virov energije za lastno rabo. Poudarjajo, da je mogoče pričakovati spremembe predvsem v smeri, da proizvedena energija ne bo več subvencionirana in naprave ne bodo več vključene v podporno shemo in tako ne več deležne obratovalnih podpor. Pojasnjujejo, da zato že pripravljajo pravilnik, ki bo določal zahteve za priključitev naprav za proizvodnjo obnovljivih virov za namen lastne rabe. O njegovi vsebini pa da bodo lahko kaj več povedali proti koncu avgusta. Takrat se novih pogovorov s pristojnimi strokovnimi službami nadejajo tudi v Združenju slovenske fotovoltaike, ki po novem ne zastopa več le fotovoltaične industrije, ampak tudi lastnike sončnih elektrarn. »Nekaj sestankov smo na to temo z ministrstvom že imeli in prvi dogovori so spodbudni,« pojasnjuje Guštin in upa, da bo kasneje to podprla tudi politika in ne le stroka v njihovih kabinetih. Politika ima namreč rada, da so ljudje od nečesa odvisni, v tem primeru pa to pomeni korak v neodvisnost od električne energije. ×